

Valtuutettu Katja Asikaisen ynnä muiden valtuustoaloite kulttuurin kummilapsitoiminnasta

KV 09.06.2025 § 88

Valtuutettu Katja Asikainen jätti 9.6.2025 valtuuston puheenjohtajalle valtuustoaloitteen kulttuurin kummilapsitoiminnasta.

Valtuustoaloitteen olivat allekirjoittaneet myös Anna Estola, Jenni Laasonen, Helmi Vanhanen, Anni Torni, Outi Mara, Jertta Harinen, Mika Piironen, Arto Pippuri, Timo-Ilkka Antikainen, Asseri Kinnunen, Krista Mikkonen, Terhi Savolainen, Ninni Saarinen, Alia Dannenberg, Anni Järvinen, Petteri Tahvanainen, Tiia-Mari Mäkinen, Maija Kuivalainen, Merja Mäkisalo-Ropponen, Kaija Majoinen, Antti Saarelainen, Reetta Haverinen, Teija Alanen, Pekka Kukkonen, Arja Holopainen, Hanna Koponen, Kristiina Oinonen, Jussi Laakkonen, Outi Kastinen, Irmeli Stenberg-Louko, Jarkko Immonen, Emilia Kangaskolkka, Virve Mikkonen, Satu-Sisko Eloranta, Anu Honkanen, Asko Miettinen, Karita Kaita, Timo Puustinen, Päivi Eteläpää, Pekka Puustinen, Mari Ojalampi, Ari Tielinen, Eila Heinonen, Timo Elo ja Kauko Salo.

Päätös:

Lähetettiin kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

KULILK 18.03.2026 § 15

1055/00.02.00.03/2025

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 16.6.2025 § 246 lähettää asian hyvinvointipalveluihin valmisteltavaksi.

Valtuutetut yli puoluerajojen esittävät Katja Asikaisen, Anna Estolan, Jenni Laasonen, Helmi Vanhasen, Anni Tornin ja Outi Maran johdolla, että Joensuu mahdollistaisi kulttuurin kummilapsitoiminnan kaupunkiin.

Kuntien ja kaupunkien kulttuuripalveluiden tehtävää ohjeistaa Laki kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019). Tavoitteena on mahdollistaa kulttuuria monipuolisesti ja eri muodoissa kaupunkilaisia sekä eri ikäryhmiä saavutettavana palveluna.

Joensuun kaupungin kulttuuripalveluiden tulosalue koostuu seuraavien yksiköiden ja vastualueiden toiminnoista: kirjastopalvelut, museopalvelut, kansalaisopisto, konservatorio, kaupunginorkesteri, yleinen kulttuuritoiminta ja lastenkulttuurikeskus. Toiminta on hyvin saavutettavaa ja laaja-alaista sisältäen kulttuuritapahtumia, festareita, sivistämistä ja harrastamista unohtamatta taiteen perusopetusta useilla eri taiteenaloilla. Yleisen kulttuuritoiminnan mahdollistamat sekä eri yksiköiden vapaa pääsyiset kulttuuritapahtumat tuovat mahdollisuuksia osallistua kulttuurihyvinvoinnillisiin tapahtumiin niin lapsille, perheille, ryhmille kuin itsenäisesti osallistuen matalalla kynnyksellä niin sisä- kuin ulkotiloissa.

Lastenkulttuurikeskus on aloittanut varhaiskasvatuspalveluiden kanssa suunnittelun viime vuoden puolella liittyen kulttuurikasvatusohjelman laajentamiseen varhaiskasvatusikäisille 3–6-vuotiaille. Jo nyt toiminta tavoittaa yhden kokonaisen ikäluokan vuosittain järjestettävillä Eskarifestareilla. Tavoitteena on kulttuurillinen

vuosisuunnitelma, mikä mahdollistaa kulttuurin kokemukset, elämykset ja työpajatoiminnat. Joensuun varhaiskasvatuspalvelut saavuttavat 1–6-vuotiaista lapsista 88 % eli kattavuus yhteistyöllä toteutettavalle kulttuuripalvelulle on varsin laaja.

Varhaiskasvatukseen osallistuvuus on pienin ikäryhmässä 0–1-vuotiaat. Tämä seikka on kulttuuripalveluissa tunnistettu ja lähdetty kehittämään uutta toimintamallia pienten lasten ja perheiden tavoittamiseksi. Siun soten neuvolatoiminnan ja kansalaisopiston kanssa yhteistyössä lastenkulttuuri toteuttaa lukuvuoden 2025–26 aikana Pienet taidehetket –toimintaa. Kokeilu tarjoaa maksuttomia sanataide- ja muskaritunteja vauvoille ja taaperoille. Palvelun jatkosta ja edelleen kehittämisestä käydään neuvottelut toimijoiden kesken kuluvan kevään aikana.

Kulttuuripalveluiden ohjelmassa on vuosittain runsaasti lapsiperheille suunnattuja tapahtumia kirjastoissa, konservatoriolla sekä osana koululaistenlomaviikkojen ohjelmaa. Syyskaudella toteutetaan lastenkulttuurifestari Kulttuurikimarainen, mikä sisältää tapahtumia lapsille ja perheille.

Kulttuurikasvatusohjelma Kulttuuripolku kohdentuu alakoululaisille 7–15-vuotiaille. Ohjelma tarjoaa vähintään yhden maksuttoman kulttuurisisällön jokaiselle luokkasteelle osana koulupäivää. Palvelu on ikäryhmien tasa-arvoisuuteen ja saavutettavuuteen liittyvä kulttuurikasvatuksellinen kokonaisuus, mikä luo kulttuurihyvinvointia sekä kulttuurin läsnäolon osana elämää jo pienestä pitäen.

Kaikki helsinkiläislapset kattavana vuonna 2020 aloitettu Kulttuurin kummilapset on toimintamalli, joka perustuu merkittävässä määrin saatuun ulkopuoliseen rahoitukseen ja joka vasta vuoden 2026 jälkeen on siirtymässä Helsingin kaupungin kokonaan rahoittamaksi. Samoin toiminta perustuu suureen kumppanuusjoukkoon - vuosina 2021–26 syntyneiden lasten kummeina on yhteensä 28 eri taide- ja kulttuurilaitosta - joten se ei ole helposti skaalautuva osaksi erikokoisten kaupunkien palveluvalikoimaa. Tästä syystä on kehitetty erilaisia toimintamalleja, kuten esimerkiksi Vantaan kulttuurilapset, joilla myös pyritään lisäämään pienten lasten eri ikäryhmille soveltuvaa saavutettavaa ja laadukasta kulttuuritarjontaa ja tavoittamaan perheitä kulttuuripalveluiden ääreen.

Joensuun kaupungin kulttuuritoiminta on lähtökohtaisesti saavutettavaa, laadukasta ja vaikuttavaa, vaikka talouden raamit ovat tiukat. Edellä kuvatuilla perusteilla näemme tarpeellisena keskittää toimet kokonaiset ikäluokat tavoittavan kulttuurikasvatusohjelman kehittämiseen yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa ja samalla tutkimme avoimesti erilaisia mahdollisuuksia lisätä alle kaksivuotiaille lapsille ja heidän vanhemmilleen suunnattua maksutonta kulttuuritarjontaa. Seuraamme myös aktiivisesti erilaisia valtakunnallisia malleja pienten lasten kulttuuripalveluiden lisäämiseksi ja mallinamme hyväksi havaittuja toimia Joensuun mittakaavaan

Valmistelija: lastenkulttuurikordinaattori, kulttuurijohtaja

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta päättää

esittää kaupunginhallitukselle, että se antaisi edellä olevan vastauksen valtuutettu Katja Asikaisen ynnä muiden valtuustoaloitteeseen kulttuurin kummilapsitoiminnasta.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.